

Dialogträff Integration ur ett genusperspektiv 1/10 2013

Helena Högström, Winnet Gävleborg, och Ewa Nordlund, Resurs X hälsar alla välkomna och inleder med en presentation om varför vi samlat till detta rådslag. Därefter startar rådslaget med en presentationsrunda av deltagarna.

Deltagare:

Ulf Karlsson, Coompanion Gävleborg
Per-Åke Svensson, Företagsringen Södra Hälsingland
Maria Wallström, FOU Söderhamn
Maria Sellberg, Region Gävleborg
Pia Hillgren, Gästriklands idrottsförbund & SISU Idrottsutbildarna
Pirkko Jonsson, Winnet Gävleborg
Lena Åkerlind, Resurs X
Anders Larsson, Ljusdals kommun
Ingrid Jonasson, Ljusdals kommun, flyktingsamordnare
Lena Husén, Resurs X
Maria de Jesus Kovacs, Hudiksvalls Internationella kvinnoförening
Lisbeth Abelsson, Ljusdals kommun, vårdlärare
Monika Andersson, Arbetsförmedlingen & Projekt Sigrid
Daniel Aprili, Arbetsförmedlingen & Projekt Sigrid
Ewa Nordlund, Resurs X
Helena Högström, Winnet Gävleborg
Lina Andersson, Winnet Gävleborg

Fråga: Har utlandsfödda kvinnor och män lika möjligheter till integration i Gävleborg?

Om inte – vad behöver förbättras?

Frågan lämnas för en öppen diskussion. Diskussionen blir vid och innehåller flera perspektiv på hur man kan och bör arbeta med och fokusera på integrationsarbetet. Vi dokumenterar diskussionerna som blev.

Deltagare från Arbetsförmedlingens ESF projekt Sigrid gör en kort presentation av projektverksamheten. En presentation av projektet Sigrid:

Tre olika målgrupper. Medvetet valt att fokusera på utlandsfödda kvinnor pga. AKKA utredningen som visar på att det tar längre tid för utlandsfödda kvinnor att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med utlandsfödda män. Sigrid arbetar med att finna bättre metoder och verktyg för att arbeta framgångsrikt med inkluderingen på arbetsmarknaden.

Projektet startade hösten 2011 upp en aktivitet i Gävle med en grupp av bara utlandsfödda kvinnor. De var ungefär 20 personer. Där skulle de tillsammans med en ideell organisation hitta nya metoder och verktyg som passar med Arbetsförmedlingens lagar och regler. Detta ledde sedermera till att det

WINNET

GÄVLEBORG

startades ett socialt företag, ett kooperativ, Sandaga. En del gick vidare till utbildning. Det var en framgångsfaktor att det var en heltidsaktivitet och att de fick påverka själva.

Det handlar mycket om att försöka bryta den sociala isolering som många kvinnor hamnar i. Kvinnor fastnar i en fälla att man stannar hemma och sköter hushållet. Projektet försöker flytta fokus till individnivå. De har i vissa fall sett att familjer och män börjat protestera då kvinnorna börjat röra på sig, de är inte hemma längre och lagar mat etc.

De tror att arbetsgivare ser invandrare som en homogen grupp och stänger dörrarna. I Sigrid-projektet har man identifierat att många utlandsfödda kvinnor har någon typ av funktionshinder som de har lyckats dölja i sitt hemland. Men att de här i Sverige uppmuntras att tala om det så att de kan få hjälp. Det ger också en möjlighet att ta sig in på arbetsmarknaden.

Man måste arbeta från båda hållen, både ha fokus på individen men även arbeta med näringslivet och arbetsgivarsidan. Kan inte bara rusta individen om det senare blir stopp hos arbetsgivare.

Det handlar också mycket om attityder i mottagandet. Skapa praktikplatser, enklare jobb med enklare arbetsuppgifter, lägre ingångslöner. De ska se sig som en yrkesarbetare och en familjeförsörjare, både kvinnor och män. Lyckad integration är mer jobb. Och mer arbetsplatser med enkla jobb. Se över ingångslöner.

Alla invandrare hamnar i samma pussel, trots att vi är från olika kulturer. Alla kvinnor kommer inte från länder där man är hemmafru. Sverige måste ta hänsyn till andra länder och kulturer än de som kommer från ex Iran, Irak, Somalia.

Nu är det inte samma Sverige som 1984. Det mänskliga har blivit mindre viktigt. Är det för mycket bidrag? Vanligt att man klumpar ihop invandrare. Tar man emot så många som Sverige gör så måste man rusta systemen för det!

Replik till enkla jobb – det finns inga enkla jobb längre! Att resonera så innebär att vi får en skitad arbetsmarknad och en odemokratisk arbetsmarknad. Vem vill ha sådana arbeten? Diskussion om att det leder till en diskriminering av utlandsfödda återigen. Globaliseringen har påverkat arbetsmarknaden så att det finns inga enkla jobb längre och det har också påverkat svenskar som är lågutbildade. Att skapa enkla jobb till invandrare innebär att legitimera att om man inte är född i Sverige så är man inte värd annat än enkla jobb med lägre lön. Det kan dock fungera som lärlingsutbildning, för att få näringslivserfarenhet och bygga CV. Många utlandsfödda får inte ens komma på arbetsintervjuer pga. att de har ett utländskt namn. Mycket handlar om att ändra grundläggande attityder.

För många utlandsfödda kan man se att de saknar nätverk av kontakter att nyttja för att ta sig ut på arbetsmarknaden. Vi i Sverige inser nog inte hur ofta vi använder våra olika nätverk. Deltagare i

WINNET

GÄVLEBORG

projekt Sigrid bygger nätverk via organisationen Rapatac b.la. Rapatac driver ett projekt nu med unga vuxna för att rusta dem med vad som krävs för att ta sig ut på arbetsmarknaden.

Ett sätt att ta sig fram kan vara att jobba med sociala företag och socialt entreprenörskap. Bra exempel på sådana som lyckats är kooperativet Sandaga som framgångsrikt bildat ett socialt företag som erbjuder hushållsnära tjänster och driver också en Vintage butik. Att arbeta med hushållsnära tjänster kräver inte så mycket ekonomiska investeringar vilket innebär att det är ganska vanligt att starta sociala företag inom den branschen. Coompanion försöker arbeta för att det ska bli större ekonomiska möjligheter inom sociala innovationer och företag och samhällsentreprenörer i stort. Möjligen ska man kunna bredda utbudet av vad man kan göra inom socialt företagande.

Vad är det för lagar och regler som styr och som begränsar oss? Hur är detta ihopkopplat med attityder? Vi måste ändra på att vi pratar om "vi" och "dom".

Vår arbetsmarknad har stora behov av ny arbetskraft vilket gör att vi måste finna vägar in både för invandrare och ungdomar. Man kan visualisera att det finns en mur med alla Sveriges lagar och regler som är till för att hjälpa men som många gånger stjälper och håller människor utanför och vi måste lära oss vilka hål vi måste ta fram för att inkludera på arbetsmarknaden. Vilken låda i muren kan vi ta bort? Hur säkrar vi kvalitet och kompetensutveckling?

Kommunerna utbildar samhällskommunikatörer som kan vara med och tolka och hjälpa till i integrationen.

Vi måste skilja på asylsökande och flyktingar. Det är svårt att hitta dem och samla de asylsökande då de rör på sig. Sverige tar emot ca 1900 flyktingar och de stannar dit de kommer. Ex i Ljusdals kommun har det tagits emot ca 500 flyktingar var av ca 100 st. kanske har flyttat. Dessa är under två år i etableringsfasen där Arbetsförmedlingen och etableringslotsar hjälper dem att komma till rätta. Nyckeln är att lära sig språket för att integrera sig i svenska samhället. Det blir också en kulturkrock med kvinnor och män. Viktigt med informationen om att i svenska samhället har kvinnor och män samma ansvar för hem och familj. Generationen över 35 år som kommer nu kan vara en förlorad generation då det är svårt för dem att lära om. Blir dock svårt att förmedla att Sverige är jämställt medan de inte är det, då vi i Sverige egentligen inte är jämställda, trots att vi tror det.

Förebilder är viktigt för dem som kommer hit, någon att se upp till även dem som tillhör den äldre generationen. Många mår väldigt dåligt. Det är farligt att säga att generationen över 35 år som kommer hit är en förlorad generation för då har vi en systemkollaps. Alla kommer inte att få jobb men vi måste jobba mer aktivt med det. Arbetsförmedlingen har mycket att jobba med internt för att kunna bemöta dessa människor på ett bättre sätt. Arbetsförmedlingen sätter ofta ganska höga krav på att ex delta i arbetsmarknadsutbildningar för ex språket. Många avslutar dessa utbildningar i förtid eller så var det länge sedan de gick SFI. AF måste täppa till dessa hål och jobba internt för att fånga upp dessa människor och lotsa dem in i rätt typ av arbetsmarknadsutbildningar exempelvis, som förhoppningsvis kan leda till arbete. Dessa glapp har Sigrid projektet varit inne och täppt till men

WINNET

GÄVLEBORG

problematiken är, det är ett projekt som kommer att ta slut. Vad händer sedan? Det måste bli en permanent verksamhet.

Det finns många nivåer i frågan vem ska integreras? Vad är integration egentligen? Likheter och olikheter. Kanske är det så att det är viktigt att alla står ut med olikheter och inte ställer krav på att alla ska vara lika. Alla bidrar på olika sätt med sina olika specialiteter. Varför är det viktigt var man är ifrån? Integration måste vara ömsesidigt och solidariskt!

Är ideella krafter en del av lösningen att integrera framgångsrikt?

Föreningslivet är en viktig del i integrationsarbetet och många saknar dem på arenan i detta arbete. Företrädare för föreningslivet känner sig bortglömda men har nu börjat få komma med och skapa nätverk på detta område. Gästriklands & Hälsinglands idrottsförbund och SISU idrottsutbildarna driver ett projekt, Idrott till integration. Det fungerar som en form av etableringslotsar i idrotten. Idrotten är ett världsligt språk, finns inte samma barriärer. Ex fotboll kan man hålla på med tillsammans utan att tala samma språk. Det är en bra nyckel att träffas och skapa nätverk och övervinna rädslor. Ofta handlar det om rädslor för det okända, det vi inte vet något om. Idag arbetar en kille från Turkiet i projektet. Hans roll i projektet är att lyssna in vad ungdomar har för önskemål om vad de skulle vilja hålla på med för typ av idrott. Han tar sedan kontakt med föreningar och följer med ungdomarna dit och i princip håller dem i handen tills de är redo att gå dit själv.

Att ha varit engagerad i idrott kan ofta vara en merit för arbetslivet. Man lär sig det demokratiska systemet. Prova på att ha en ledarroll, lära sig om det demokratiska systemet. De övervinner rädslor och skapar sig nätverk och meriter. Detta kan skapa meriter till arbetsmarknaden och kontakter till skolor. Men man måste komma ihåg att det bygger på ideella krafter. Man har i detta projekt samlingspunkter där man träffas och spelar fotboll med varandra. Ex polisen har i sin arbetstid att de är med och spelar. Vi måste tänka på helheten; arbetsliv, skola och fritid. Man måste få med hela spektrat. För idrottsförbundet handlar det nu om hur de ska kunna behålla den kille som nu är projektanställd för att detta inte ska rinna ut i sanden när projektmedlen är slut.

Hur går vi vidare?

Alla sade några ord om hur de anser att detta samarbete ska fortsätta och vad nästa steg borde vara.

- Måste konkretiseras hur vi går vidare. Kanske ta fram en typ av handlingslinje för hur vi gemensamt ska arbeta med denna fråga.
- Bra uppstart med denna träff. Borde ha fler träffar. Måste fortsätta att diskutera frågan. Fokusera, smalna av, problematisera. Fler invandrare som deltar. Olika kulturer, inte bara vi som sitter och diskuterar om dem.
- Invandrare från olika kulturer, asyl, flyktingar, olika landsdelar
- Regionalt samarbete, men konkreta initiativ lokalt. Matstafett kanske!
Inom vård och omsorg, rekryteringsmässigt, är vi beroende av att fler invandrare ska söka sig

WINNET

GÄVLEBORG

till vård och omsorg. Språket är ett problem då språket brister. Projekt – yrkesspråket, vård SFI

- Bra början och viktigt att vi fortsätter denna form. Viktigt att invandrare från olika grupper finns med i diskussionen. Olika länder och olika kulturer. Synliggöra orättvisor.
- Kontrastrik dag. Inte tangerat stad/land idag. Utan landskap och län. Många problemställningar som vi i RC måste titta närmare på och fokusera kring.
- Det som saknas idag är beslutsfattare. Jättebra med sådana här forum. Men vi måste få hit högt uppsatta beslutsfattare. En dialog, vilka ska vi bjuda in? Gör verkstad av det här nu när vi har börjat. Även beslutsfattare från offentlig sektor. Kommunen måste ta sitt ansvar med utbetalning av sociala bidrag. AF har spelat ut sin roll. Kommunerna borde anställa en säljare som "säljer ut" människor på arbetsmarknaden.
- Lysande början på detta arbete. Jätteintressant att få denna information och träffarna behöver fortsätta. Försöka nå de som inte kunde idag + även andra grupper som nämnts idag, som kan vara med på kommande träffar. Dialog så vi hittar hur vi gör verkstad.
- Träffar bör fortsätta med viss kontinuitet och vi måste få med beslutsfattare. Viktigt att se vilken nytta vi har av varandra och synliggöra frågor som vi kan arbeta med i grupperingar, som kan nå en lösning. Vi kan för lite om varandra och denna dag har verkligen varit bra för att lära om varandra. Alla kan undersöka vilka de har runt sig, vilka de kan ta med sig till det fortsatta arbetet.
- Gräv där du står! RG kan vara med ur ett socialt hållbarhetsperspektiv.
- Början till ett nätverk kanske, GIR, Gävleborg internationella nätverk! Måste få en struktur. Ex varje gång man träffas tar man upp ett case, ex Sigrid och då får de lite mer utrymme samt att de då får ta med sig beslutsfattare.
- Till konferensen den 14:e november bjuda in Pia med idrottsfokus. Konkreta nätverksträffar! Adress och telefonlista till alla deltagare så vi kan fortsätta att ha kontakt.
- I sociala företag handlar det ofta om personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som har olika funktionshinder eller så kan man ha ett ovanligt namn. Att vara svag i svenska är inget funktionshinder! Invandrare och svenskar som är arbetslösa har inte samma villkor. De har inte heller samma villkor när de startar företag. Lagar och regler att fundera över. Föreningslivet och den kraft som finns där går att utveckla på många sätt. Använda Rapatac för att nå ut till olika föreningar!